

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SÜRELİDİR

7/5291

SAYI : B.02.0.007.00/1986
KONU :Yazılı Soru Önergesi

11.11.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 27.10.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5291-9087/19359 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde Bakanlığımıza gönderilen İstanbul Milletvekili Sayın Çetin SOYSAL'a ait 7/5291 esas nolu yazılı soru önergesi hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 1 Yazı (2 Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 1 Yazı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ÇETİN SOYSAL'IN
7/5291 ESAS NOLU SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

Çocuk Vakfının hazırladığı rapora göre; Türkiye'de korunmaya muhtaç çocuk sayısının bir milyonun üzerine çıktığı belirtilmiştir. Türkiye'nin çocuğun büyüme ve gelişmesini etkileyen faktörleri içeren çocuk riski puanının 15 olduğunun belirtildiği rapor son derece çarpıcı tespitler ortaya koymaktadır. 5 yaş altı çocuk ölüm oranının binde 52'sidir. Her 3 çocuktan biri sağlıklı beslenememektedir. Mutlak yoksulluk sınırının altındaki çocuk sayısının 325bin olduğu ülkemizde, 0-4 yaş arası 2 milyonu aşkın çocuğun ise sosyal güvenceden yoksun olduğu belirtilmektedir. Çarpıcı bir başka noktada çalışan çocuklarla ilgilidir. 6-18 yaş grubunda çalışan çocuk sayısının 6 milyonu geçtiği ifade edilmektedir.

Son dönemde kaybolan çocuklarla ilgili olarak da basına pek çok olay yansımıştır. Ülkenin geleceğini şekillendiren bireylerin çocuklarımız olduğu bir kez daha hatırlanacak olursa, ülkemizde çocukların yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesi için çok acil önlemlerin alınması gerekmektedir. Doğumdan itibaren öncelikle sağlıklı bireyler olabilmeleri için gereken beslenme ve barınma ihtiyaçlarının eksiksiz karşılanması gerekmektedir. Anayasa ile tanınan eğitim ve öğrenim hakkının sağlanmasında eşitlik ilkesinin gözetilmesi konusunda gereken özen ve önem gösterilmelidir.

Ancak, Ankara ve İzmir'de yaşanan bebek ölümlerinin ardından Çocuk Vakfı'nın hazırladığı rapor, son dönemde çocuk hak ve özgürlükleri konusunda önemli sıkıntıların olduğunu ortaya koymuştur. Çocuklara yönelik şiddet, istismar ve ihmallerin olduğu haberlere sıkça rastlanır olmuştur. Buda sistemde aksayan yönlerin olduğunu ve bunun bedelini de her zaman çocukların ödediğini göstermektedir.

Toplumda tüm çocuklar için var olan riskler tespit edilebilir riskleridir. Bu riskleri önceden tespit etmek ve uygun tedbirleri almak noktasında devlet üzerine düşen görevi yerine getirmelidir.

Bu çerçevede;

SORULAR :

- 1) Türkiye'de korunmaya muhtaç çocuk sayısı kaçtır? Bu konuda Bakanlığınızın yaptığı bir araştırma bulunmakta mıdır?
- 2) Ülkemizde sosyal güvenceden yoksun çocuk sayısı kaçtır? Bu çocukların sosyal güvencelerinin sağlanması için yapılan bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 3) Çocukların fiziksel ve psikolojik gelişimlerinde aile eğitiminin sürekli vurgulandığı bu dönemde, anne babaların eğitimi ve yönlendirilmesi için neler yapılmaktadır?
- 4) Eğitim ve öğrenim hakkının eksiksiz sağlanması, yardıma ihtiyacı olan öğrencilerin tespiti gibi konularda Milli Eğitim Bakanlığı ile koordinasyon sağlanarak çalışmalar yapılmakta mıdır?

- 5) Son dönemde, evden kaçan çocuk sayısında ki artışın nedeni nedir? Bu konuda Bakanlık olarak araştırmalar yapılmakta mıdır?
- 6) Çocuk Vakfı'nın hazırladığı rapora göre Türkiye'de çalışan çocuk sayısının 6 milyonu aştığı ifade edilmektedir. Bu konuda Bakanlığınızın yaptığı istatistiksel bir çalışma bulunmakta mıdır? Önleyici tedbirler anlamında neler yapılması düşünülmektedir?
- 7) Ankara ve İzmir'de yaşanan bebek ölümleri sonrasında Bakanlık olarak Sağlık Bakanlığı ile irtibata geçerek gereken önlemlerin alınması ile ilgili olarak koordineli bir çalışma yapılmış mıdır?
- 8) Çocuk hak ve özgürlükleri konusunda yasal düzenlemelerin fiili olarak yaşama geçirilmesi için gereken alt yapı çalışmaları yapılmakta mıdır? Bakanlığınız döneminde bu konuda yapılanlar nelerdir?

CEVAPLAR :

Genel Müdürlüğümüze bağlı kuruluşlarımızda bakım ve korunma altında bulunan kayıtlı toplam çocuk sayısı 20.929'dur.

Son yasal düzenlemelerle birlikte 0-18 yaş bütün çocuklar sosyal güvenlik sistemine alınmış olup, bilgilerin Sosyal Güvenlik Kurumundan alınabileceği düşünülmektedir.

Kurumumuza bağlı Toplum Merkezleri ve Aile Danışma Merkezleri bünyesinde yürütülen çalışmalar özellikle aile içerisinde kadın ve çocuğun psiko-sosyal açıdan bilinçlenmelerine ve desteklenmelerine yönelik olup; 0-6 Benim Ailem Eğitim Programı, 7-19 Aile Eğitimi Programı, Baba Destek Eğitim Programı(BADEP), Anne ve Çocuk Eğitim Programı(AÇEP) gibi paket programlar yürütülmektedir. Ayrıca bireysel odaklı mesleki çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalarda amaç aileyi koruyucu önleyici hizmet modelleri sunarak güçlendirmektir.

SHÇEK Genel Müdürlüğü, sokakta yaşayan/çalıştırılan çocuklara yönelik çocuk ve gençlik merkezleri aracılığı ile çocuk, aile ve toplum odaklı çalışmalar yürütmektedir. Çalışmaların temelinde çocukların eğitim-öğretim sistemi içerisinde desteklenmesi, eğitim-öğretim sistemine dahil olmamış veya kopmuş çocukların eğitim-öğretim sistemi içerisine dahil edilmesi ve desteklenmesi bulunmaktadır.

2004 yılında Başbakanımız Sn. Recep Tayyip ERDOĞAN'ın talimatıyla Bakanlığımızın koordinasyonunda, İçişleri Bakanı, Sağlık Bakanı, Milli Eğitim Bakanı ve Adalet Bakanından oluşan bir komite kurulmuştur. Bakanlardan oluşan Komitenin talimatları ile SHÇEK Genel Müdürlüğü'nce, Türkiye genelinde uygulanmak üzere basamaklandırılmış yeni hizmet modeli hazırlanmış ve Başbakanlığın 2005/5 nolu genelgesi ile öncelikle sorunun yoğun görüldüğü 10 ilde uygulanmaya başlanmıştır. Çalışmaların takibi ve değerlendirmesi için illerde değerlendirme toplantıları tüm sektörlerin katılımı ile yapılmaktadır.

Yeni Hizmet Modeli ile paralel olarak 2004 yılında Genel Müdürlüğümüz Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Temsilciliği işbirliğinde "Hedeflenmiş 13 ilde Sokakta Çalıştırılan Çocukların İş Yaşamından Çekilerek Eğitime Yönlendirilmesi Projesi" uygulanmıştır.

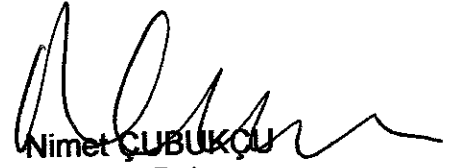
Proje kapsamında; 2007 yılı sonuna kadar çalıştırılma riski bulunan 4915 çocuğa ulaşılarak eğitime yönlendirilmiş olup 3257 çocuk ise çalışma hayatından çekilerek eğitime kazandırılmıştır. **Toplam 8172 çocuk eğitime kazandırılmış, 3500 aileye de danışmanlık ve sosyal destek hizmeti verilmiştir.** Proje kapsamında yürütülen çalışmalar kurumsal olarak devam etmektedir.

Ülkemizde çalışan çocukların sayısı ve sektörlerle göre dağılımı ile ilgili verilerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından alınabileceği düşünülmektedir.

Konu ile ilgili olarak; Devlet Bakanlığının 10.11.2006 tarihli yazısı ile 81 ilden sokakta yaşayan /çalıştırılan, madde bağımlısı ve dilendirilen çocuklara ait net sayısal verilerin oluşturulması amacıyla, İllerde Valilerin veya görevlendireceği Vali Yardımcılarının başkanlığında, bir komisyon oluşturulması, komisyonun takip ve denetiminde kurum temsilcilerinin katılımı ile oluşturulacak ekipler tarafından yapılacak saha taramaları sonucunda tespit edilecek sayısal veriler istenmiştir. 24.04.2007 tarihine kadar yapılan tespit çalışmasında Ülke genelinde sokakta çalıştırılan 18.448 çocuk tespit edilmiştir. Sokakta çalıştırılan ve dilendirilen 4.483 çocuk dilendirilmekten ve çalışmaktan alıkonulmuştur. 5.257 çocuk aile yanına döndürülerek desteklenmiştir. Hiç okula gitmeyen 1.623 çocuk okula başlatılmış, 6533 çocuk ise eğitim-öğretim sistemi içerisinde desteklenmiştir. Tespit edilen 3.065 çocuğun ailesi sosyal yardım ile desteklenmiştir. Bu çocuklara yönelik gerekli tedbirler alınmış olup, çalışmalar devam etmektedir.

Çocuk haklarının yaşama geçirilmesi, çocuklar ve yetişkinler tarafından öğrenilmesi amacıyla 81 İlde Çocuk Hakları İl Çocuk Komitesi ve Yetişkin Komitesi kurulmuştur. Komiteler çocuk haklarına yönelik çalışmalarını yürütmektedir. Komite üyesi çocuklarımız tarafından akrandan akrana eğitim tekniği ile çocuk hakları eğitici eğitimleri verilmektedir. Ayrıca Kurumumuz tarafından çocuklara verilen tüm hizmetlerde çocuk hakları doğrultusunda uygulama yapılmaktadır.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı